

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. III, П. 108.
Конто пост. ш. 143.322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів. —
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не асертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячною в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Слідами давньої шляхти.

Львів, 17. березня 1927.

В історії парламентаризму молоді польської республіки, і до того демократичної, одну з найганебніших сторінок творитиме напевно справа законодавства про громадську самоуправу. Воно й інакше бути не може, коли зважити, що в теперішньому польському соймі, як і в попередньому законодавчому, реакційна правниця нічим іншим не замаскувала і тепер не працює, як над компромісним молоді республіки, над ухваленням незгідних з конституцією і суперечних з попередньо прийнятими законами. Та можна ухвалювати і нові суперечні з обов'язуючими закони, але з тим, що з хвилиною ухвалення нових тратять усю свою правну силу попередні. Однак в Польщі так не діється. Тут обов'язують не раз рівночасно два, а то й три шляхом суперечні закони. І тому не дивно, що в практичному житті виходять з того найдивоглядніші куріози. Урядники й адміністратори покликуються на такий закон, який їм потрібний і в даний момент вигідний. Але діється ще краще, бо є ший ряд законів, які прийняли законодавчі установи, які набрали правної сили, але яких ніколи ніхто в житті у Польщі не переводив і переводити не буде. Словом молоді польська республіка за 8 літ свого незалежного життя наглядно показала, що в неї нема пошани ні до конституції ні до законів, а парламентарі тіла своєю діяльністю засвідчили, що вони є першими в Польщі саботажниками конституції і законності, на сторожі яких вони повинні стояти в першій мірі.

За доказами на наше твердження далеко шукати не треба. Вистане згадати про прийнятий дня 26. вересня 1922 р. закон про т. зв. автономію для трьох східно-галицьких воєвідств. Життя показало, що цей закон ухвалено в чисто маніфесташній шлях з метою позискання при його допомозі суверенних прав над Сх. Галичиною. Від часу його ухвалення минуло п'ять років, а чи думав колинебудь і який-небудь уряд про його реалізацію? Ніколи! Нхто! Згадаємо про цей закон не тому, немов він був добрий, або справедливий, бо була це наруга над самою істотою автономії. Це був специфічний твір реакції з психикою і навичками канібалів. Коли про нього згадаємо, то робимо це тому, щоб тим наглядніше довести наше твердження. Теперішній польський сойм ухвалив уже цілу низку законів, що ввійшли в силу, а які яскраво суперечать і самому духові названого закону. Вистане згадати закон з 31. липня 1924 р. про організацію школи в східних воєвідствах у Сх. Галичині та закон з тої ж дати про права української мови, а далі закон з 28. грудня 1925 р. про земельну реформу. Всі ці закони є запереченням закону з 26. вересня 1922 р., а всеж досі ніхто з авторитетних польських державних чинників ніде ніколи не заявив, що цей закон втратив фактично свою силу.

До ряду таких самих законів належать також чотирьохрічний уже в моті чолі препаративний в сойм

закони про громадську самоуправу. Всі труднощі „роблення“ тих законів зводяться до того, щоб „демократично“ та „ліберально“, згідно з ославленою традицією старошляхецького „лібералізму“, позбавити національні більшості на східних „креслах“ всяких прав у справах громадської самоуправи. Очевидно, що йде ця робота дуже важко, бо польські партії як ліві так і праві бажалиб рівночасно позбавити прав і зберегти всі позори демократ. лібералізму у відношенні до національних меншостей. А це штука не абияка! Вона не під силу навіть практично вишколеним польським „лібералістам“.

Конкретно ця робота найшла передучора сумний для польського парламентаризму епілог у спільній заяві — протесті національних меншостей на адміністраційній комісії польського сойму. Цей проречистий документ — наслідок польського „лібералізму“ і національної „терпимості“ — наводимо далі в цілості для увіковічення тих „сприятливих“ часів і відносин, які переживаємо в Польщі.

„З уваги на те, — говорить спільна декларація усіх клубів національних меншостей в польському соймі — що 1) способи полагоджування самоуправних законів на комісії, на основі компромісу польських партій від лівиці до правниці і постійного тайного переговорювання тієї більшості між собою в кожній спірній справі, яка впливає з конкретної дискусії, виключають можливість позитивної участі в праці з нашого боку; 2) що більшості комісії всі спроби нашої дійсної участі в праці унеможливлено безцеремонним порушенням регулярного, кондензування дискусії, вибором ексклюзивних підкомісій з польської більшості і передаванням їм найважливіших матеріалів законів до подолгоджування; 3) що протоколи комісії, того одногократного аутентичного доказу дискусії та постанов, або взагалі не пишеться, або ведеться його в такий спосіб, що нема в ньому не тільки перебігу нарад, але навіть змісту ухвал і вислуду голосування; 4) що тисний зв'язок на основі порозуміння між правницею і лівицею безоглядно форсує закони, при чим лівиця тільки для позору голосує в ряди годів за нашими слухними поправками, але так, щоб не осягнули більшості, що впливає особливо з того, що в справах, на кот. їх їй залежить, перегословує себе не дасть; 5) що дискусія і ухвали до третього читання закону про сільську громаду доказали, що тексти другого читання грубо погіршено, що в тих умовах невідомо, як взагалі буде представлятися на повному сонмі остаточний зміст законів і які дальші уступки цоробна польська лівиця правниці, що звичайно дефінітивний текст законів; 6) що на останньому, неформально скликаному, засіданні комісії, в п'ятницю м. тижня пройшли ухвали, що перекреслюють: а) засаду пропорціональності голосування і утворення на просторі держави три виборчі системи; б) засаду охорони меншостей, пригрозуючи їй лише до території, де польська людність є в меншості, видаючи таким чином польським меншостям на шоківне змалювання і виключення з самоуправних установ; в) введення засади виняткових законів для „кресів“ у формі окремої виборчої ординації, зокремаж у формі введення для „кресів“ права спротиву проти вибору національних громад — діялами до пересвідчення, що дальша наша участь у працях комісії недовольна. Обтяжування нас лише відповідальністю за працю, за яку відповідальності нести не можемо, не може мати ніякого впливу на напругу вже доконежного кривдального кроку і ще ново приготуваного. В таких обставинах і при такому стані річеч ми змушені, підкреслюючи наш урочистий протест проти такої праці в комісії на основі порозуміння польської лівиці з правницею, зрештувати в дальшій участі в працях комісії та остатити відповідальність тим, що все те роблять.“

По зложенні такої декларації всі представники національних меншостей опустили сажо засідань. Інакше

поступити вони не могли, бо ж годі давати себе систематично ігнорувати і годі рівночасно безсилно приглядатися пляновому законно підготовлюваному черговому насильству над громадськими правами усіх національних меншостей. Краще вже нехай ославлена польська тзв. лівиця в повній гармонії з правницею узаконюють самі свобідно і нічим не в'язучися чергове питання елементарних прав усіх громадян польської національності.

Наведену декларацію — протест проти скандальних махінацій польської більшості в комісії назвав шехполяк Козловський „політичним шантажем“, а соціаліст Яворовський недалеко відбіг від свого гідного реакційного товариша, назвавши її „політичною інсинуацією“. Та якби вони її не називали, це самої ганебної поведінки поляків ні на йоту не змінить і тим більше не оправдає.

Чим далі тим більше оживає навіть у законодавчих установах польського сойму старошляхецька сваволя, для якої нічим закон, нічим регулямін, нічим конституція передприємною насолодою узаконювання насильства і гноблення непольських народів у теперішній Польщі. Ступаючи слідами своїх шляхецьких предків доведуть теперішні польські „законодавці“

ЦЕМЕНТ

портляндський
зв'язкових фабрик

доставляють
вагоново і детально

по найнижчих цінах
Братя Мунд

львів, сикстуська 23.

свою державу до того, до чого її вже довела була польська шляхта, тобто до повної анархії, шей до того узаконеної, а звідси воскресла республіка вже легко покотиться в обійми небуття, як одиноким льогічного та природного наслідку діяльності польських правителів. Політичне канібальство та кризь його призму спрещизована істота польської державної рації на в силі довести до чогось благороднішого, або менше для поляків трагічного. Зрештою на це вже дала доказ історія, яка на диво навіть в нюансах часто повторється.

Українське диво.

Десятиліття політичного відродження України.

I.

Коли сьогодні з перспективи одного десятиліття глядімо на події, що відбувалися на широких просторах України; коли в думці переходимо перипетії сучасного українського покоління і намагаємося звести до спільного знаменника його смутки і радощі, безприкладні упадки і величаві подвиги та досягнення; коли йдемо за тією ниткою Аріадни в лабіринті найновішої нашої історії, за криваво-червоною ниткою великих дій, то — не заважаючи на все лихоліття, що ваготить над українською землею — з повним правом можемо назвати цю добу історії України: історією віякого народу не знає такого самочинного, стихійного, просто чудесного перетворення, такої глибокої зміни, такого повороту на тернистіх шляхах історії, як остання декада українського народу.

Великий нарід, з багатістю і героїською минущиною, на найкращій землі, дамо похований в домоніт історії, притоптаний, забутий, нарід майже безіменний, обдертий з усієї культурної світлості, визискуваний століттями шляхи, нарід в дійсності викреслений з реєстру живучих націй, астав, воспринув у всієї своїй молодечій силі, розпочинаючи заново продовжувати в повному обсягу перерваний процес свого історичного життя.

Наше покоління, сучасне, співтворче в тому стихійному процесі, покоління, якого розквітлі надії, алмази звуку розспіваних сердець зморозили доти мори і приголомшили удари лихої долі, покоління, що несе на собі весь вантаж сучасності і нещастя, може й не відчувати цього великого процесу, цього могутнього порину, може за щоденними турботами і не в силі оцінити дотеперішні величаві досягнення, може й задратити відповідне мірло. А проте все, що сталося, — це головокружжє *miraculum*, це невідане диво, це небувале чудо. Не заважаючи на всі удари лихої долі, не

заважаючи на всі супротивності, на ріки пролітої крові, на руїну і занепад, — ми зробили величезний крок вперед, кром семимислєвий на тернистому історичному шляху. Якнебудь будемо оцінювати події минулого десятиліття, навіть найсуворіше і найкритичніше, то всеж таки можемо бути горді на нашу досягнення і можемо благословити долю, що якраз ми, що якраз наше покоління стало співучасником і подвизником тієї невеличкої щодо часу, але глибокої і важкої у своїх наслідках метаморфози.

Десятиліття 1917—1927 рр. це немов би сочка з фотографічного апарату історії, в якій відбилось все наша минушина, всі перипетії нашої історії, весь розмах великої нації і надлюдське, титаничне зусилля повернути й закрити її позицію у „народів воляних колі“. А ці зусилля у великій грі сил, у боротьбі із зовнішніми і внутрішніми ворогами, пошуканка за доцільними засобами боротьби й оборони, сфериування у спільне русло народніх змагань, бажань, мрій, надій і пристрастей, розбіжності у тактиці, практичному здійсненні ідей, у життєвому формуванні асе-народніх колективностей, — все те створювало помилки, викликавало розходження, зроджувало розчарування, спричинявало роздріблення сил і направляло їх по супротивних, часто перехрестних напрямках. Але не лише дух є вічний, але й матерія є вічна, незнищима. І в тій зустрічі та ду-жаних сил, в тій вишній визволеній із оков довгої зими весняної стихії мечем і за-лом, у революційній пожежі писався новий великий епос народу, що поширяє визвольні ідеї в найширших народніх масах і на порядку неминучої актуальності поставив постулат державної суверенності сучасної української нації.

Живемо вже не у віш нарі й електрики, але нових, просто головокружних технічних здобутків, у віш повітряної флотії, радіогеофонів, незвичайних хемічних ви-

находів. Живчик людськості бє приспівення темпом. І серед духовних очима людськості розглядаються нові горизонти. Чиж це не диво, не чудо? А в тому столітті дива і чудеса — велике українське диво. Темпо подій нашої минувшини, діла наших предків відбувалися повільним ходом, на протязі цілих століть, довгих історичних періодів. Але те саме у віці приспівеного темпа побачили ми на нашій землі на протязі одної декади літ. Бо чи не одне десятиліття не відтворило сучасникам всієї нашої історії, яка повторюється в означених періодах часу? Чи в тому десятилітті не з'явилися перед нашими очима всі концепції закріплення державності України з огляду на її географічне положення? Від концепції Святослава з його нестримним гоним до вічно змішаного полудня через концепцію Б. Хмельницького і Дорошенка закріплення самостійності України при допомозі Порті, до концепції чорноморської федерації з 1918 р.; від звязку руського полудня з північчю за перших Руриковичів, через Переяславський трактат Хмельницького, до проголошення гетьманської федерації (1918 р.) і до її здійснення радянським урядом України в 1923 р.; від „рівності“ з Польшею, починаючи від захоплення Галичини Польськими в XIV, ст. через всі договори Хмельницького, „Велике Князівство Руське“ Виговського, до варшавського договору Петлюри в 1920 р. і польського роходу на Київ; від самостійності і великодержавності України за Руриковичів, через перенесення самостійницького центру в Західну Україну за Романовичів, через титаничні самостійницькі зусилля Хмельницького, Дорошенка, Мазепи, — до створення незалежної української держави 1917—18 р.; від розділення українських земель за Руриковичів епігонів — до поділу їх між чотири держави після великої світової війни і проголошення права нашої на самоозначення, — ось що бачили наші очі в тому одному десятилітті. Та й ще багато дещого іншого: похід Дзигісхана, Тамерланові орди, Вишневецьчину, живу зяву Запоріжжя, дуків — срібляників і голоту Ганджі Андидера, руїну, новий Переяслав і новий Андрусів і нову унію і нові зриви проти того всього. Все те перейшло перед нами на яві, створене не істориком-географом і не мистецькою увагою поета, повістяря, але відтворене живою дійсністю. А ми були не лише свідками тих великих дій, тих глибоких перемін, але й їх співучасниками, співтворцями, свідками й несвідомими відтворцями того, що було і минуло.

І що з того? — питаємо. Чи вічно відбуватиметься тільки те історичне кружання, те *regretatum mobile* і чи ніколи воно не доведе до стабілізації в тій точці, яка обіймає собою повну державність української нації? Чи ми тільки вічно будемо матеріалом — так сказати — на коловороті історії?

Життя розвивається нестримно, корегуючи форми, але задержуючи свій суттійний зміст. Творчим воно може бути тільки при

створенні означених стабілізаційних форм і норм. Як людина, так і нація, нація має своє призначення в житті. Має його без сумніву й українська нація. Тільки йти той правильний шлях, по якому повинні відбуватися життєвий процес нації, — ось в чому найважливіша справа, тільки зміти усунути „незалежні обставини“ і зробити їх залежними від збірної, еволюційної волі — ось в чому суть справи.

Остання декада нашої історії відтворила нам всю нашу минувшину, виявила нам дати і відомі сторони нашої національної психіки, нашого характеру, нашої

вдачі, на нас самих показвала, в чому наші діди і прадіди помилялися, а одночасно воскресила нам замерлу традицію, дала нам безцінний капітал боротьби, дала нам дорогу науку, як і що робити, як поступати, щоб досягнути те, що нам є на потребу.

Коли справді витягнемо влучні вказівки і добру науку — вже не з цілої нашої історії, але тільки з останньої декади, — то при приспівеному темпі нашого часу недалека хвиля тріакового здійснення нашої всенародного ідеалу.

„Залякані друзі“.

Французький історик і політик про Польщу і її вигляди на будуче
(Від власного кореспондента.)

Париж, 9. березня 1927.

I.

Польські парламентарії далі відбувають свою агітаційну мандрівку по Франції, задержуючись у всіх більших містах, виголошуючи промови, приймаючи любовні заяви, закликаючи французьку публіку, вповні несвідому в східних справах, не охолоджувати дружніх почувань для Польщі, одним словом — містифікуючи французів легендою про „могучу“, „сушльну“, „однородну“ (*homogène*), „30-мільонову“ польську націю. Цей могучий нації грозить, бачите, страшна небезпека зі Сходу й Заходу, особливо в Заході. Змобілізовані теж усі польські впливи в світі преси, політики, товариського життя. Серед пресових алармів польської пропаганди голос п. Л. Маделена (в нішнім „*l'Echo de Paris*“) вибивається трохи понад звичайну банальність своїм змістом, як і особою автора. Маделен, популярний і дуже читаний історик Революції й першого цисарства, член право-націоналістичного крила палати послів, є президентом парламентарного гурта „друзів Польщі“. В передовій статті під досить нам милим заголовком „Залякані друзі“ (*Des amis anxieux*), Маделен благословить польських парламентаріїв на їх агітаційній мандрівці по Франції, проречисто представляє розпучливе географічне положення Польщі без природних границь, поміж двома могучими сусідами, і кінчить:

„Наші друзі залякані. Один з них — соціаліст, та патріот — на днях заявив ясно всім нам, що Львокарське діло так довго є без вартости, поки воно неповне. Коли Німеччина може розпалити пожежу на польській границі, то невже можемо й ми заживати безпеченства? Річ певна, що Німеччина так довго не розпалить того пожежу, поки будуть у Надренщині Французи. В

Польщі — більше ніж у Франції — всі партії вважатимуть відкликання надренської окупації безпосереднім прологом великої катастрофи (*l'immediat prologue de la grande catastrophe*). Від соціалістів до консервативів, усі друзі наші зосередили свої очі на *Quai d'Orsay*, відки вони надіються оконечного(?) ратунку або імовірної руїни (*salut définitif ou ruine probable*). Доля Висли є над Реном“.

II.

Таке пише учений політик, затрівожений виглядами Польщі. Помилується він в одному тільки: думаючи, що Польща межує від сходу з Росією, яка на спілку з Німеччиною загрожує Польщі. Україна, мовляв, Польщі не загрожує, а навпаки: Маделен, треба знати, належить до тих Французів, які далися взяти на польнофільські запевнення УНР-івських емісарів... В дійсності — невже треба це тут пригадувати? — Польща ніде з Росією, себто Московщиною, не межує, з нею ніяких точок спору не має, а про російську небезпеку для Польщі можна би говорити єдино тільки в зміслі небезпеки посередньої і умовної.

III.

Признаймося, що в цю високодержавну зрілість і зручність неісторичних народів, на тепер бо-

дай, не дуже то віримо, і ми значно менше ніж п. Маделен занепокоєні „російською“ небезпечкою Польщі. А може назвою „російської“ небезпеки назвемо пропаганду більшовизму, комунізму, земського ризику і цим подібних химер? Ще недавно дехто вірив у реальність інтернаціональної революції і непоборимість більшовицької зари. Нині вже мало хто цьому ймає віри. Глузують собі з більшовицької й комуністичної пропаганди — тай справедливо — також і поляки; вона їм навіть подекуди виглядає, наче мальований на стінах китайський дракон, страшений та не безпечний, і вони сердечно покликають собі з нього, коли наліплюють його образ прим. на білоруську національну опозицію. Комунізм і більшовизм у рівній мірі, як французька протекція (та іншими шляхами) принесли великий Польщі неосіннені прислуги: дозволили їй повстати, розростися, дали їй прекрасні граничні лінії, Риту, Збруч. Тепер дозволяють Польщі хрестити в „більшовизм“ усі судороги „меншостей“. Ні, воясім безжарту кажучи: більшовизм уже не страшний ні світові ні Польщі; не страшна Польщі „російська небезпека“ — ні як більшовизм, ні сама по собі.

Більшовизм і комунізм скорше чи пізніше пропадуть, як пропади всі без винятку подібні маніяцькі спроби в ході історії людства. Натомість остануться — бо й не можуть щезнути — вічні й тривкі, незмінні й незмінні геополітичні обставини й умови, серед яких мусять жити народи й держави східної Європи.

В. Левицький

Найдешевше Взуття „ЕРІКА“
Львів, вулиця Кілінського 1
(проти віденської каварни)

Поліційний експерт

„Діло“ — комуністичним органом
— Басарабова — засуджено на
кілька літ в'язниці.

Від 7. до 12. ц. м. відбувався перелік окружним кримінальним судом у Житомирі права проти сорок трьох мешканців Томашівського повіту за приналежність до комуністичної партії Західної України. Поміж обвинувачених було десять жидів, а всі інші — українські селяни. Розправу проводив знаний зі свого такту і згідно з правничою освітою відомий Басара

оцінювати „Кобзаря“.) „*Rymiec poezyi wiersza Szewczenkowskiego pof nie w rzadkach nadzwyczajnych*. (Розумів це в порівнянні з класичним метром. — Л. Л.) *Worawdzie rozmar ararytmetyczny dochowuje się zawsze, lecz następnego zgłoszek akcentowanych i nieakcentowanych stosuje się wyłącznie do stroju uczuciowego, przynajmniej w utworach Lrmików jarmarkowych po akcentach ińskich m. astecznych*. Одержавши *przeleli „Hajdamaków“*, *cała orga wiaściwie poezyi polskiej, cała zosobila nalsze zewnetrzna poety zosobila zataria. Jedynym sposobem wyrażenia z trudności było najsmutniejsze naśladowanie form oryginala w wiersz k emi ich modulacjami uczuciowymi*. (Ст. LVII—LVIII.)

Що Совінський відчував, те до кавав науково акад. Смаль-Стоцький у названій вже праці. Переклади Совінського щодо форми ми бездоганні, бо в порівнянні з оригіналом — заховають число його стрічок, метрику й розмір, чергування і характер рими, переклад гоним, навіть місцями і характер слова, бо автор свідомо виває про-

1) Пор. мою замітку про книгу акад. д-ра Степана Смаль-Стоцького „Ритмика Шевченкової поезії“. Львів, 1925. 4-й вид. 46—47.

Д-Р ЛУКА ЛУЦІВ.

7)

Л. Совінський і Т. Шевченко.

(Докінчення.)

Переклади Совінського із Шевченка належить зачислити до кращих польських перекладів із „Кобзаря“. Автор бездоганно розумів українську мову, а будучи й сам талановитим поетом, майже без помилки присвоїв польській літературі найбільшу Тарасову поему. З текстом українського оригіналу поводився Совінський совісно і не скорочував його доволно. Пропуск Совінським рядків 1703—1728 (по виданню Б. Лепкого) слід пояснити тільки редакційними варіантами. До рядка 480. перекладчик замічає влучно, що це анахронізм. (Піаний конфедерат співає в Шевченка: „Ще Польща не згинула“; як відомо, гимн цей повстав шойно в часі депортації, 1791 р., і тому не міг його співати конфедерат 1768 р.). Рядки 574—75 (знова ця сама пісня) Совінський викинув; подібно опущено два слова в рядку 1221 („Катдану“ — відноситься до часів післягайдамацьких, до москалів), можливо з оглядів цензурних. Стрічки 982—3:

„Шануйтесь-ж, пражі ахти,
Скажени собаки“;

злагіднено в перекладі:

„Szaniujcie się dobrze teraz,
Panowie Polacy“;

і додано ось яку замітку:

„Dwa wiersze te nie daly się przełumaczyć dosłownie; ręką drgnęła od zgrozy i oburzenia“ (ст. 56.)

Совінський не перекладав пояснень, які сам Шевченко давав до деяких місць; а пояснення ці часто великої ваги для розуміння історичних поглядів Шевченка. Ось місце з Шевченкової передмови з виразним славянофільством, яке перекладає коротко Совінський: „*Niech od morza do morza zamitkną swary w ziemi słowiańskiej*“ (Ст. 6.)

А у Шевченка: „Нехай житомпшеницею, як золотом, покрита, нерозмежованою останеться навіки од моря і до моря славянська земля“ (Ст. 150.) Видко, що славянофільство не було вже в моді тоді, на початку 60-их років, під суворою російською дійсністю!

Перекладчик, як сам признається, „*stosował swój przekład do zwrotów wyłącznie właściwych Ukraincom, idącemu potocznej mowie miejscowej były alaj materiałem w tej mierze. Szanowałem też czasom i prowincjonal-*

izmami, lecz bardzo ogólnie“ (Ст. LVIII). Цим треба пояснювати такі вислови, як: „*śława nie poleże*“ (ст. 1.) = „слава не поляже“; „*zycby i nie sarkac*“ = „жити та брататися“ (Сов., ст. 81.). У Ліндого („*Słownik języka polskiego*“, t. V, ст. 220.) є: „*na nieszczęście z woli opatrności, nie należy sarkac*“, — що не відповідає українському „брататися“. Не розумів через подібність слів українських отого місця: „*proście, syni*“, яке перекладає: „*proście, syni*!“ (Ст. 120) — „простити“, а не „просити“. Не вірно виходить і отсе місце: „*Podid dźbrowo stoją wozы залізної тарани*“:

„То щедрої гостиниць пані, —
Умла що кому давати“...

І під тим замітка Шевченка: „Себто вози з ножами. Гайдамаки вірили, що то був гостиниць щедрої пані цариці Катерини II-ої.“ (Ст. 91.)

У Совінського:

„*To serdeczny, hojny, szczerý Gościniec dla pań*“ (Ст. 49.)

Треба зазначити, що Совінський вірно розумів форму Шевченкових віршів. Він знав, що Шевченкова ритміка це не те, що класичний метр, що ним донедавна боалися

1569 Дрогобич; і Стрию. 10-30

¹¹ Guido baron Battaglia: *op. cit.*, c.

63 | си про Шевченка в Галичині. („Руська
1911, ч. 54).

дочим пером. еким вона була заведи
писана

— Синамці. На великим віну російських емігрантів у Нью-Йорк, де промовляв Кедринський якесь дама монархистка, передає йому книжечку життя і при ши нагоді казавла його а динце, заваляючи, що він є

... Відем

⁵⁾ Пор. д-р Кирило Студинський: «Причини до історії культурного життя української Русі в літах 1813—1847». Видання із XI, XII т. «30 років ф.л. секції І. Ш.» Львів, 1949, ст. XXIV, і стаття д-р Осипа Маковецького про перші українські гоміністи про Шевченка в Галичині. («Руснак» 1911, с. 544).

Ширіть наш часопи́с

З друкарні Видавничого Співки. Ціна. Дев'ять. Ринок. 4